

Roll No.....
Signature of Invigilator

Paper Code

BV-102

पतंजलि विश्वविद्यालय
University of Patanjali
Examination Jan. – Feb.-2022
बी. ए. व्याकरण, प्रथमसत्रम्
व्याकरणम्, द्वितीयपत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् (2)

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्काः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(काशिकातः)

१. पृष्ठेषु पञ्चसु सूत्रेषु त्रयाणां काशिकारीत्या व्याख्यानम्। (5 x3 =15)

1. न विभक्तौ तुस्माः।
2. भावकर्मणोः।
3. णेरणौ यत्कर्म णौ चेत् स कर्तानाध्याने।
4. विप्रतिषेधे परं कार्यम्।
5. यचि भम्।

२. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम्। (3 x5 =15)

1. उपदेशोऽजनुनासिक इत्।
2. आम्रत्ययवत् कृजोऽनुप्रयोगस्य।
3. यम्मात्प्रत्ययविधिस्तदादि प्रत्ययेऽङ्गम्।
4. यथासंख्यमनुदेशः समानाम्।
5. मिथ्योपपदात् कृजोऽभ्यासे।
6. अन्तर्घोर्न येनादर्शनमिच्छति।
7. दाणश्च सा चेच्चतुर्थर्थे।

३. पृष्ठेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानम्।

(3 x5 =15)

1. आशिषि नाथः।
2. गत्यर्थेषु नीवह्योः प्रतिषेधो वक्तव्यः।
3. आस्यविहरणसमानक्रियादपि प्रतिषेधो वक्तव्यः।
4. समोऽकृज्ज इति वक्तव्यम्।
5. वा लिप्सायामिति वक्तव्यम्।
6. अदेः प्रतिषेधो वक्तव्यः।
7. वहेरनियन्तृकर्तृकस्येति वक्तव्यम्।

४. प्रदत्तासु तिसृषु कारिकासु द्वयोर्व्याख्यानम्।

(5 x2 =10)

1. रीश्वराद्वीश्वरात्मा भूत् कृन्मेजन्तः परोऽपि सः।
समासेष्वव्ययीभावो लौकिकं चातिवर्तते॥
2. भूवादीनां वकारोऽयं मङ्गलार्थः प्रयुज्यते।
भुवो वार्थं वदन्तीति भवर्था वा वादयः स्मृताः॥
3. दुहियाचिरुधिप्रच्छिभिक्षचिजामुपयोगनिमित्तमपूर्वविधौ।
ब्रुविशासिगुणेन च यत्सचते तद् कीर्तितमाचारितं कविना॥

५. प्रदत्तेषु पञ्चसु शब्देषु/शङ्कासु त्रयाणां सिद्धिः/समाधानम्।

(5 x3 =15)

1. नर्तकी।
2. कौञ्जायन्यः।
3. सुस्मृषते।
4. अचीकरत्।
5. राजीयति।

-----X-----